

Kázeň z evanjelických Služieb Božích v Bratislave (Nový kostol),

Pamiatka reformácie (507. výročie), 31. 10. 2024, 18.00 h;

ES: 190, 274, 565, 263, A 66, Žalm 46, evanjelium: Ján 15, 1 - 5

Milí bratia a milé sestry!

Schádzame sa pri 507. výročí vystúpenia Martina Luthera. Jeho zverejnenie 95 téz odštartovalo reformáciu kresťanskej cirkvi. - Úsilie obnoviť cirkev do tej podoby, v akej ju Kristus chce mať.

Cirkev nie je akési abstraktné slovo. **Keď počujeme o cirkvi, je reč aj o nás, bratia a sestry - o tebe i o mne.** Veď aj my, každý z nás, má svoj podiel na stave, v akom sa súčasná cirkev nachádza. Priznávame, že **stále je čo naprávať, obnovovať - pri nás, v našich životoch, v dnešnej cirkvi, ktorej sme súčasťou.**

Reformácia je obnovenie cirkvi podľa Božieho slova.

A to nám dnes zaznie z

Ev. Jána 8, 31 - 36: „³¹ I riekol Ježiš Židom, ktorí uverili: Ak vy zostanete v mojom slove, ste naozaj moji učeníci. ³² A poznáte pravdu a pravda vás vyslobodí. ³³ Odpovedali Mu: Potomstvo Abrahámovo sme a nikdy sme

neslúžili nikomu; akože teda hovoríš: Budete vyslobodení? ³⁴ Odpovedal im Ježiš: Veru, veru, hovorím vám: Každý, kto pácha hriech, je otrokom hriechu. ³⁵ Otrokom však nezostáva v dome naveky; syn zostáva naveky. ³⁶ Keď vás teda Syn vyslobodí, budete skutočne slobodní.“

(1) Počujeme predne o **viere**. Ježiš sa zhováral

s veriacimi Židmi. S ľuďmi, ktorí v Neho uverili. A predsa ich má v čom napomínať, má veľa toho, čo im chce položiť na srdce. **Viera totiž nie je raz navždy daný stav.** Povedzme ako keď si kúpime obraz, zavesíme ho na stenu. Keď k nej prídeme na druhý deň, o mesiac či o päť rokov, obraz na nej bude nepohnute visieť tak, ako predtým.

Mnohí uverili, mali silný zážitok s Kristom, no dnes žijú ďaleko od Boha. Ich nadšenie opadlo. **K viere patrí viac ako len chvíľkové vzplanutie pre Ježiša.** Možno sme také vzplanutie zažili pri confirmácii, možno v mladosti či vo chvíli, ktorú môžeme nazvať obrátením. **Je skvelé, ak sme vo svojom živote okúsili moc Božej lásky a odpustenia. Dôležitá je však stálosť. Zachovávanie vernosti Pánovi.**

Pred 507 rokmi kostoly neboli prázdne, práve naopak. Členom cirkvi bol azda každý. **Hoci cirkev mala vtedy plné členstvo a plné kostoly, predsa bolo nutné mnohé zmeniť. Bolo čo reformovať, naprávať.** Vďaka Bohu, že dal ľuďí, ktorí sa v diele obnovy cirkvi stali Pánovými poslušnými nástrojmi.

Dôležité je, aby sme nielen začali veriť, ale vo viere aj žili. Zo srdca Pánovi dôverovali, boli s Ním vierou spojení vo chvíľach šťastia i v situáciách skúšok a ťažkostí. **Viera nie je raz navždy daný stav. Podobá sa skôr záhradke, z ktorej treba pravidelne vytrhávať burinu ohrozujúcu kvety viery.** Opravdivo veriť nie je iba pocit: cítim sa byť kresťanom. **Pravá** je taká **viera**, ktorá vytrvá aj v skúškach a pokušeniach, ktorá **vie, že sám Pán Ježiš ju posilňuje.** Na túto pomoc a silu od Pána sa spoliehali reformátori.

(2) Popri viere, kladie Božie slovo ďalší dôraz na **pravdivosť**. Ak chceme nielen dobre začať, nadchnúť sa pre Ježiša, ale aj pokračovať, sme vyzvaní zostať v Jeho slove. **Zostávanie v Božom slove je znakom pravdivosti každého kresťana aj pravdivosti cirkvi**

ako spoločenstva. Luther a reformátori nemali v úmysle robiť revolúciu. Ich programom nebolo presadzovať vlastnú mienku. To, čo bolo pri nich zásadné je, že sa postavili na stranu pravdy. Ich **hlavné úsilie smerovalo k tomu, aby v cirkvi znelo, platilo a rozhodovalo Božie slovo.** Naň položili veľký dôraz. Zo štúdia, kázania, počúvania Božieho slova, rástla viera schopná obstáť i v protivenstvách.

Dôraz na pravdivosť nestratil na význame ani dnes. Hovoríme, že sme cirkvou slova, no mnohí Bibliu nečítajú. Sú skôr biblickí analfabeti ako ľuďmi, ktorí Božie slovo poznávajú a zachovávajú. Aj preto sa stráca rozlišovanie toho, čo je dobré a zlé, čo mravne pochybné a čo čisté. Je to dôsledok slabého poznania a nezachovávania Božieho slova.

K pravdivosti patrí a priznanie si svojich zlyhaní. Kto tak nekoná, stroskotá aj v budúcnosti. **Ak pravdivosť Božieho slova nebude formovať naše myslenie a vzťahy, nepríde zmena k lepšiemu. Kto žije v nepravde, kráča v ústrety sklamaniam a zlému konaniu.**

Tu na zemi máme mnoho cenného: život, česť, zdravie, majetok. Reformátori nás učia

spoznávať, že náš poklad nie je v tom. Keď príde choroba, nešťastie, nepriateľský človek zbadáme, že zdravie, česť, či majetok sú hodnoty, na ktorých nemožno stavať. „*Náš poklad nie je v tom, nebesá nám zostanú*“ (ES 263, 4), vyznáva Martin Luther v piesni Hrad prepevný. **Bolo by ilúziou stavať na tom, čo máme na zemi - na zdraví, dobrej povesti, peniazoch, majetku. Je to klamná nádej, falošná istota.**

Ako gymnazista som sa staval so spolužiakom o 50 Kčs (korún československých) kvôli výsledku futbalového zápasu. Keďže sa onen zápas hral dávnejšie a internet vtedy ešte nebol, šli sme do knižnice a našli príslušný výtlačok novín z obdobia, keď sa zápas odohral. A... bol som ľahší o 50 korún. Pre študenta to vtedy bol veľký peniaz (50 zmrzlín)! Väčšmi ako koruny ma však mrzelo, že moja istota bola falošná.

Mnoho ľudí dúfa, že sa do neba nejako prešmykne. Alebo prestali veriť, že Boh zhodnotí ich život, aj život každého človeka. Nepripustia si, že by mohli byť od Boha vzdialení. Žijú v nepravde, vo falošnej istote.

Reformátori cirkvi bojovali proti falošnej istote, vtedy najmä proti kupčeniu s

odpuškami. Dnes sú iné falošné istoty: odvolávanie sa na to, že som zbožný či dobrý človek, na to, čo som v živote dosiahol, či odvolávanie sa na cirkevnú príslušnosť. Pán Ježiš povedal svojim súčasníkom: Nemyslite si, že ako Abrahámovi potomkovia to máte u Boha isté. Hriešnik, otrok hriechu nevie, čo ho čaká, no Božie dieťa má bezpečnú budúcnosť pod ochranou nebeského Otca.

(3) Pravá sloboda je len v spoločenstve

s Božím Synom Ježišom Kristom - to je tretí dôraz Božieho slova. Reformátori museli zápasiť proti mnohej nepravde a falošným istotám. No **to, čo je z reformácie najpodstatnejšie, nie je negácia, ale dobrá zvesť o Božej milosti, o slobode, ktorú nám získal - daroval Pán Ježiš Kristus.** Ak On hovorí: „*Pravda vás vyslobodí*“, On - Ježiš sám, je tou pravdou (J 14, 6). Pravdou, ktorú potrebujeme my, ktorú potrebuje počuť dnešný svet - ľudia, s ktorými sa stretávame. **Zvestovať ju, je úlohou nás, cirkvi, každého kresťana. Nik to namiesto nás neurobí.**

Pán hovorí: „*Ak vy zostanete v mojom slove, ste naozaj moji učeníci. A poznáte*

pravdu a pravda vás vyslobodí“ (J 8, 31n). Pozýva nás k vďačnej odpovedi na Jeho činy vyslobodzujúcej – zachraňujúcej lásky.

Už malé bábätko v kočíku dokáže reagovať, keď sa na neho niekto milo usmeje. Úsmevom opätovať náš úsmev, odpovedať na lásku a priazeň, ktorú mu preukazujeme. Aj **dnešným pamätným dňom sme volaní k takejto vďačnej odpovedi. K životu viery, pravdivosti a slobody Božích detí.**

Pamiatka reformácie totiž **nie je len ohliadaním sa späť, ale najmä príležitosťou k reformácii nášho života.** Šancou dať Kristovi obnoviť svoj život, rozhodnúť sa kým sa necháme viesť: či budeme žiť vo vernosti Pánovi a Jeho slovu, alebo len vo chvíľkovom nadšení; či nám ide o pravdu, ktorou je Ježiš a slobodu Božích detí, do ktorej nás On povoláva, alebo sa budeme spoliehať na to, čo my pokladáme za pravdivé, na naše vratké istoty.

Bratia a sestry, dnes si pripomíname aj **25. výročie podpísania ekumenického Spoločného vyhlásenia (SV) k učeniu o ospravedlnení. Dokumentu, ktorý je prejavom zhody medzi evanjelikmi a katolíkmi v učení o ospravedlnení, ktoré**

sa v 16. storočí stalo dôvodom rozdelenia cirkvi. Dovoľte na záver citát zo spomenutého Spoločného vyhlásenia. **Učenie o ospravedlnení je „nevyhnutným kritériom, ktorého cieľom je *neprestajne orientovať celé učenie a prax našich cirkví na Krista*“ (SV 18).**

Kiež sa i cez naše prejavy viery v každodennom živote dosvedčuje, že sme orientovaní na Krista, spojení s Ním. Inak by sa Pamiatka reformácie mohla podobať len návšteve múzea, v ktorom obdivujeme mnoho pekného, staré tlačé, obrazy, no potom ideme preč a neovplyvní to náš život. **Dnešný sviatok nás pozýva k obnove života viery, k pravdivosti a do slobody Božích detí.** Amen.

Martin Šefranko,
evanjelický a. v. farár